

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-622/2021. számú ügyben
az önkormányzat eljárási lehetősége egészségügyi alapellátást érintő
panasszal összefüggésben
(Előzmény ügy: AJB-69/2020; AJB-5444/2019)

Előadó: dr Kussinszky Anikó

Érintett szervek:
Százhalombatta Város Önkormányzata
Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala

2021.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-622/2021. számú ügyben**

Az eljárás megindítása

Egy család fordult hivatalomhoz azt sérelmezve, hogy a kislányuk fogászati alapellátásával összefüggő panaszt nem megfelelően kezelték. Kifogásolták továbbá az alapfeladattal érintett önkormányzat eljárásának esetlegességét.

Tekintettel arra, hogy a panaszbeadvány nyomán a konkrét ügyben, valamint *az alapellátási feladatot, mint önkormányzati alapfeladatot feladatellátási szerződéssel átruházó önkormányzatokkal összefüggésben* felmerült a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, az emberi méltósághoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő visszásság gyanúja, az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam.

A vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében az Ajbt.21. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján megkerestem az érintett Százhalombatta Város jegyzőjét, és az Emberi Erőforrások Minisztériumának egészségügyért felelős államtitkárát valamint a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályának vezetőjét (járási tisztifőorvos).

Az érintett alapvető jogok és alkotmányos elvek

A jogállamiság elve és a jogbiztonság követelménye [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: *„Magyarország független demokratikus jogállam.”*];

Az élethez és az emberi méltósághoz való jog, az önrendelkezéshez való jog és a tájékoztatáshoz való jog: [Alaptörvény II. cikk: *„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz.”*];

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”*]

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény
- az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.)
- a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Panasztörvény)
- az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Alapellátási törvény)

A megállapított tényállás

1. A panaszos szülők beadványukban arról számoltak be, hogy a területileg illetékes fogászati alapellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató a 2018 októberétől 2019 októberéig tartó kezeléssorozat során számos hibát követett el gyermekük fogászati kezelése során. Az egészségügyi dokumentáció kiadását követően azt tapasztalták, hogy a szolgáltató dokumentációs kötelezettségének sem tett megfelelő módon eleget. Mindezekre tekintettel a Magyar Orvosi Kamara Fogorvosok Területi Szervezete Etikai Bizottságához, az Érdi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztályához, illetve az alapellátási feladattal érintett települési önkormányzathoz, mint feltételezett fenntartóhoz fordultak panaszukkal. A települési önkormányzat részére először 2018. november 26-i keltezéssel elektronikus úton küldték meg panaszukat, amelyre nem kaptak választ. Ezt követően 2019. október 14-én ismételt kérelemmel fordultak a fenntartó önkormányzat jegyzőjéhez, aki arról tájékoztatta őket, hogy információik szerint a panasz tekintetében eljáró egészségügyi államigazgatási szerv a vonatkozó jogszabályok alapján *a közigazgatási hatósági eljárást lefolytatta*, melynek eredményéről az alapellátási feladattal érintett Önkormányzat sem tájékoztatást, sem pedig az eljáráshoz kapcsolódó dokumentumokat nem kapott. Azt javasolták, hogy a vizsgálat során keletkezett dokumentumok, illetve a lefolytatott eljárás eredményének megismerése érdekében vegyék fel a kapcsolatot a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztályával (a továbbiakban: Népegészségügyi Osztály).

Beadványozók azt is kifogásolták, hogy az Eütv. értelmében a panasz kivizsgálásának részletes szabályait az egészségügyi szolgáltatónak belső szabályzatban kell rögzítenie, melynek alapján *vélelmezhetően* tájékoztatnia kellett volna a fenntartót panaszukról, az ellene folyó szakhatósági és orvosi kamarai vizsgálatról, ezek eredményéről, illetve a megállapított jogsértésről. Értetlenül álltak az előtt továbbá, hogy a kötelező éves feladatellátásról szóló beszámoltatás során sem merült fel a Népegészségügyi Osztály által indított vizsgálat ténye a fenntartó és az egészségügyi szolgáltató viszonylatában. Leírták továbbá, hogy a fogorvos megsértette a teljes körű tájékoztatáshoz, valamint az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez való jogukat, mely kapcsán sérült az egészségügyi önrendelkezési jog is a kiskorú gyermek tekintetében, melyet törvényes képviselőként panaszosok, mint szülők képviselnek, így a beleegyezés, illetve visszautasítás jogát sem tudták gyakorolni az egyes beavatkozások tekintetében.

Kifogásolták továbbá, *hogy az ügyben nem történt kommunikáció az érintett önkormányzat és a Népegészségügyi Osztály között.*

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. A törvény 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint hatóság (ideértve a közszolgáltatást végző szervet is) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés 1) pontja és a 18. § (2) bekezdésének e) pontja alapján az alapvető jogok biztosá által vizsgálható *hatóságnak*, ezen belül *közszolgáltatást végző szervnek* minősül – függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik – a jogszabályban közszolgáltatásként megjelölt tevékenységet végző szervezet. Az egészségügyi ellátórendszer

fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja szerint egészségügyi közszolgáltatásnak minősül a részben vagy egészben a központi költségvetés és az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás.

A fentiek alapján a korábbi ombudsmani gyakorlattal *összhangban közszolgáltatást végző szervek körébe tartoznak az egészségügyi intézmények*, amelyekre az ombudsman vizsgálati jogosultsága – az Ajbt. hatásköri szabályai értelmében – *egyértelműen kiterjed*.

II. Az érintett alapvető jogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek.

A jelentés megállapításaival összefüggésben ismételten hivatkozom arra, hogy az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseinek szövege Alaptörvény Negyedik Módosításának hatályba lépését követően továbbra is nagyrészt megegyezik az Alkotmányban foglaltakkal, az alkotmányos követelmények és alapjogok tekintetében jellemzően nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amely ellentétesek volnának a korábbi alkotmányunk szövegével. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy *„az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”*. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában kiemelte, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény Negyedik Módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki, hogy *„az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”*

Ha összevetjük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Alaptörvény II. cikkében foglaltakat a korábbi Alkotmány 2.§ (1) bekezdésének, 54.§ (1) bekezdésének szövegével, akkor az állapítható meg, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező alapvető jogok és a jogállamiság elve tekintetében nem hoz olyan érdemi változást az Alaptörvény szövege, mely a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat elvetését, tartalmi átértékelését alátámasztaná. Így elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által mind az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, mind pedig az azt követően meghozott határozataiban, azok indoklásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket. A tisztességes eljárás jogának érvényesülése kapcsán annyi változást érdemes kiemelni, hogy immár külön alkotmányi rendelkezés nevesíti a *tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot*.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország *független, demokratikus jogállam*. Az Alkotmánybíróság korábbi töretlen gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a *jogbiztonság*. Ahogyan pedig arra az Alkotmánybíróság felhívta a figyelmet a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybírósági gyakorlat relevánsnak tekinthető a vizsgálat során. Az Alkotmánybíróság által gyakran hivatkozott tétel, hogy a jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. A jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek *a jog által megállapított működési rendben*, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott *korlátok között* fejtik ki tevékenységüket. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy *a kiszámíthatóság – beleértve az egységes jogalkalmazást – és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok védelmével*, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást.

2. Az Alaptörvény II. cikke alapján az *emberi méltóság* sérthetetlen, minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz. Az Alaptörvény hatályba lépését követően is hivatkozási pontot jelentő alkotmánybírósági gyakorlat az emberi méltósághoz való joggal kapcsolatosan arra hívja fel a figyelmet, hogy a méltóság az emberi élettel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő. Az egyenlő méltósághoz való jog az élethez való joggal egységben azt biztosítja, hogy ne lehessen emberi életek értéke között jogilag különbséget tenni. Emberi méltósága és élete mindenkinek érinthetetlen, aki ember, függetlenül fizikai és szellemi fejlettségétől, illetve állapotától, és attól, hogy emberi lehetőségéből mennyit valósított meg, és miért annyit. A méltósághoz való jognak részét képezi az is, hogy minden embert másokkal egyenlő méltóságú személyként kell kezelni, vagyis az egyes emberek és embercsoportok között tilos indokolatlan, ésszerűtlen különbséget tenni.

Az Alkotmánybíróság az ember életét és méltóságát egységben szemlélte, ami azt jelenti, nem választhatók külön az ember társadalmi és biológiai dimenziójához fűzhető jogok. Az emberi méltósághoz fűződő jog az alkotmánybíróság gyakorlatában nem a személy szubjektumától függő méltóságérzethez kapcsolódott, hanem azt jelentette, hogy a jog az életet az emberi minőséggel együtt ismeri el, és kapcsol ahhoz elidegeníthetetlen jogokat. Az *Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jog a természetes személyek autonómiáját jelenti, az önrendelkezésüknek egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja van, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá*. A méltósághoz való jognak ez a felfogása különbözteti meg az embert a jogi személyektől, amelyek teljesen szabályozás alá vonhatók, nincs érinthetetlen lényegük.

Az Alkotmánybírósági gyakorlat kiemeli, hogy az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségi jog egyik megfogalmazásának tekinthető. Az általános személyiségi jog „anyajog”, olyan szubszidiárius alapjog, amelyet az Alkotmánybíróság és a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra konkrét, nevesített alkotmányos alapjogok egyike sem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság már az egyik első, 1990-ben hozott döntésében kimondta, hogy az emberi méltósághoz való jog általános személyiségi jog, amelynek egyes fontos eleme az önrendelkezés szabadsága, az *önrendelkezéshez való jog*. Ugyanebben a határozatban hívta fel a figyelmet arra az Alkotmánybíróság, hogy az önrendelkezési jog – mint az összes különös személyiségi jog – az *egyéni autonómiáját, az egyéni döntés szabadságát védi*. Az

Alkotmánybíróság 2000-ben foglalkozott először az *egészségügyi önrendelkezési jog* kérdéskörével, a betegek jogainak tartalmával, a beteg önrendelkezési jogát pedig különös személyiségi jogként vezette le az Alkotmány szövegéből. Az Alaptörvény külön nem nevesíti a betegek jogait, de ezek a speciális jogosítványok – álláspontom szerint továbbra is – levezethetők az emberi méltósághoz való jogból, és az önrendelkezési jogból. A betegek jogainak fokozott állami védelmi kötelezettségekből adódó egyes alanyi jogokat törvényi szinten rögzítették: az Eütv. betegjogi katalógusa nevesíti a beteg emberi méltósághoz való jogát, *tájékoztatásához való jogát*, önrendelkezési jogát, és a gyógyintézet elhagyásának jogát.

Az Alkotmánybíróság 36/2000. (X. 27.) AB határozatában kifejtett álláspontja szerint *az egészségügyi ellátás során szükséges beavatkozásokba való beleegyezés, illetve annak visszautasítása a személyiségi jogok gyakorlásától elválaszthatatlan*. Számos korábbi ombudsmani jelentés kiemeli, hogy a beteg, egészségügyi ellátásra szoruló személyek *e helyzetüknél fogva eleve kiszolgáltatott* – nem egy esetben „alárendelt” – helyzetben vannak az egészségügyi intézményekkel szemben, így jogaik különösen sérülékenyek. Mindebből következően az államtól nemcsak az egészségügyi intézményrendszer fenntartása és működtetése várható el, hanem alkotmányos kötelezettsége kiterjed *az egészségügyi ellátásra szoruló személyek alapvető jogai védelmére*.

3. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése tartalmazza, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy *ügyeit a hatóságok* – ideértve a közszolgáltatást végző szerveket – részrehajlás nélkül, *tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék*, illetve a törvényben meghatározottak szerint indokolják. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közigazgatás törvényessége akkor valósul meg, ha jogilag szabályozott eljárási keretek között működik. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a *kiszámíthatóság* – beleértve az egységes jogalkalmazást – és *az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok, szabadságjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást*. Az Alkotmánybíróság számos esetben elvi érveléssel mutatott rá arra, hogy az alanyi jogok érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák a jogbiztonság alkotmányos követelményéből erednek, de szoros kapcsolatban állnak a jogegyenlőséggel, törvény előtti egyenlőséggel is. A megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban ugyanis a jogbiztonság az, ami sérelmet szenved. A *tisztességes eljárás* követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. A tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. Olyan jogalkalmazói eljárást foglal magában, amely a materiális jogállam értékrendjének megfelelően, a demokratikus alkotmányfejlődés során kikristályosodott alapelvek és szabályok alapján zajlik.

III. A vizsgált ügy tekintetében

1. *A panasz kivizsgálásával kapcsolatban:*

1.1 *Százhalombatta Önkormányzatának eljárási lehetősége az Eütv. 29.§-a alapján*

Az Eütv. 29. §-a értelmében¹ amennyiben a betegnek az ellátással, annak minőségével, módjával kapcsolatban problémája van, hatékony konfliktus kezelési mód lehet, ha a panaszát magánál az egészségügyi szolgáltatónál, illetve annak fenntartójánál jelzi. Mind a fenntartónak, mind pedig az egészségügyi szolgáltató menedzsmentjének fontos információ lehet, ha visszajelzést kap a betegektől az ellátás problémáiról.

¹ Kommentár az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényhez , Dósa Ágnes / Hanti Péter / Kovácsy Zsombor

Az egészségügyi szolgáltató, illetve a fenntartó köteles a panaszt kivizsgálni, erre vonatkozóan az eljárásrendjét saját maga alakítja ki, ezt köteles belső szabályzatban rögzíteni. A kivizsgálás eredményéről az Eütv. csak a beteg tájékoztatását írja elő, azonban a panasszal érintett egészségügyi dolgozók tájékoztatása is indokolt lehet. A panasz kivizsgálásának és a beteg tájékoztatásának határideje 30 nap.

Az Eütv. ugyancsak előírja a panaszok nyilvántartásának kötelezettségét (aminek speciális szabályozás hiányában az iktatás is eleget tesz), és viszonylag rövid, ötéves iratmegőrzési határidőt ír elő.

A panasz kivizsgálására az Eütv. 29. §-a alapján tehát a fenntartó és a panasszal érintett egészségügyi szolgáltató jogosult és egyben köteles, attól függően, hogy kinél tesznek panaszt.

A panasz vizsgálata során megkerestem Százhalombatta város jegyzőjét, aki arról tájékoztatott, hogy az Önkormányzat a fogorvosi alapellátást nem saját tulajdonú vagy fenntartású intézmény útján, hanem egy nem önkormányzati tulajdonú egészségügyi vállalkozással, a Szolgáltatóval kötött feladatellátási szerződés útján nyújtja. Az Önkormányzat így nem minősül a Szolgáltató fenntartójának, melyből következően *az Önkormányzat – amely sem nem egészségügyi szolgáltató, sem nem annak fenntartója – nem köteles az Eütv. 29. § (3) bekezdése szerinti panaszkezelési szabályzattal rendelkezni, sem pedig a Szolgáltatóval összefüggő panaszokat ezen jogszabályhely alapján kivizsgálni.*

1.2 A panasz kivizsgálása az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 14/C. §-a alapján

Az egészségügyi ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal szemben előterjesztett panaszok kivizsgálására vonatkozó, az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 14/C. §-a alapján az egészségügyi szolgáltató által a beteg részére nyújtott egészségügyi ellátással kapcsolatban tett, a Panasztörvény szerinti panasszal kapcsolatban az az egészségügyi államigazgatási szerv jár el, amely a panasszal érintett egészségügyi szolgáltató részére működési engedély kiadására jogosult. Ez a konkrét esetben a 96/2003 (VII. 15.) Korm. r. 7. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az Érdi Járási Hivatal.

Erre tekintettel a jelen vizsgálat alapját képező panasz orvosszakmai szempontú vizsgálatára az Érdi Járási Hivatal rendelkezett hatáskörrel és illetékességgel. *A panaszt az Érdi Járási Hivatal, mint egészségügyi államigazgatási szerv kivizsgálta, annak alapján hivatalból ellenőrzési eljárást indított, majd a Szolgáltatóval szemben szankciókat alkalmazott.*

1.3 Az önkormányzat eljárásának lehetősége egyéb jogszabályhely alapján

A panaszbeadvánnyal összefüggésben megkerestem az Emberi Erőforrások Minisztériumának egészségügyért felelős államtitkárát is, és tájékoztatását kértem azzal összefüggésben, hogy amennyiben – mint jelen esetben is – az egészségügyi szolgáltató és a fenntartó egybe esik, biztosított-e, hogy a feladatot ellátó szerződéses fél „hibás teljesítéséről”, mint a szerződésre elemi hatást gyakorló tényről az érintett önkormányzati alapfeladatért felelős önkormányzat tudomást szerezzen.

Ezzel összefüggésben a szaktárca arról tájékoztatott, hogy az Alapellátási törvény 5. §-a értelmében a települési önkormányzat gondoskodik az alapellátás körében – többek között – a fogorvosi alapellátásról, és az iskola-egészségügyi ellátásról. Jelen esetben Százhalombatta Város Önkormányzata a fogászati alapellátási feladatot átadta a betéti társaság részére (ti. a Szolgáltató), ez azonban az önkormányzatnak az alapellátás körében az Möt. 13. § (1) bekezdés 4. pontja alapján fennálló ellátási kötelezettséget, felelősséget nem érinti. Az államtitkár álláspontja szerint, tekintettel arra, hogy feladatátadásra került sor, ebben az esetben

a szolgáltató és a fenntartó egybeesik. Azonban az *Önkormányzat és a betéti társaság között létrejött feladatellátási megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) alapján az Önkormányzatnak joga van a Megállapodásban foglaltakat ellenőrizni, különösen konkrét panasz esetén.*

A Megállapodás 2. pontja szerint:

„2./ A szerződéses jogviszonyban az Önkormányzatot a Városi Egészségügyi intézmény mindenkori igazgatója képviseli, az alábbi szerződéses kapcsolatok tekintetében:
a./ a betegek panaszainak felvétele; a betegek tájékoztatása a betegjogi képviselő feladatáról, elérhetőségéről; közvetítés az orvos és a panaszos között.”

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 6. § (1) bekezdés e) pontja rögzíti, hogy az egészségügyi államigazgatási szerv egészségügyi igazgatási és koordinációs feladatai körében engedélyezi az egészségügyi szolgáltató tevékenységének végzését, ellenőrzi a tevékenységet, valamint nyilvántartást vezet az egészségügyi szolgáltatókról, az egészségügyi szolgáltatók szervezeti egységeiről, az általuk végezhető, engedélyezett szakmákról, valamint az egy szakmán belül végezhető egyes tevékenységekről, az egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedélyekről, továbbá az egészségügyi szolgáltatók nevében és felelősségére egészségügyi tevékenységet végző egészségügyi dolgozóknak az egészségügyi tevékenység végzésével összefüggő adatairól. A 6. § (1) bekezdés k) pontja alapján az egészségügyi államigazgatási szerv egészségügyi igazgatási és koordinációs feladatai körében a helyi önkormányzatokat rendszeresen, szükség esetén alkalomszerűen tájékoztatja a lakosság egészségi állapotáról, az egészség romlását kiváltó vélelmezett okokról és a szükséges tennivalókról.

A fentiek alapján tehát jogszabályban biztosított, hogy a felmerülő problémákról, panaszokról az érintett Önkormányzat tudomást szerezzon, így a norma szintű rendezettség elérhetőségével kapcsolatban alapvető joggal összefüggő visszásság nem igazolható.

Az Önkormányzat eljárási kötelezettségével összefüggésben, nélkülözhetetlen, az Eütv. 29.§-ában megfogalmazottak – a beteg panaszainak kivizsgálása – céljának áttekintése. Az egészségügyi törvény kommentárja a következőképpen fogalmaz: „Mind a fenntartónak, mind az egészségügyi szolgáltató menedzsmentjének fontos információ lehet, ha visszajelzést kap a betegtől az ellátás problémáiról.(...) Az egészségügyi szolgáltató, illetve a fenntartó köteles a panaszt kivizsgálni”.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az egészségügyi államigazgatási szerv által lefolytatott panaszvizsgálási eljárás² céljában, eszközeiben és fókuszpontjában is eltér az Eütv. 29. §-a alapján történő panaszvizsgálástól, a két eljárás nem azonos alapú, és nem váltják ki egymást.

Az egészségügyért felelős államtitkár válaszával egyezően ugyanakkor az is megállapítható, hogy *a települési önkormányzat feladatellátási szerződéssel átruházott alapfeladata tekintetében az átruházás az ellátási kötelezettséget, felelősséget nem érinti. Az önkormányzatnak joga van a feladatellátási megállapodásban foglaltakat ellenőrizni, különösen konkrét panasz esetén.*

Ebből következően az önkormányzatoknak érdekük, hogy panasz, közérdekű bejelentés esetén megvizsgálják azok hátterét, tekintettel a feladatellátási megállapodásból eredő vállalások teljesülésére/teljesíthetőségére. Az eljárás kereteit a Panasztörvény adja meg, célja pedig megegyező az Eütv. 29. §-ában szabályozott eljárás céljával, noha az eljárás alapját ebben az esetben nem az egészségügyi törvény adja meg.

² az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 14/C.§-a alapján lefolytatott

Az Önkormányzat részemre megküldött válaszából kitűnően az ügy lényeges elemeiről szóló tájékoztatást tartalmazó előterjesztést a Képviselő-testület 2019. december 12-i ülésén tárgyalta, és megbízta a polgármestert, hogy az ügyet vizsgálja ki, és amennyiben a bejelentésben foglaltak közérdekű bejelentésnek minősülnek, a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A panaszos által rendelkezésemre bocsátott tájékoztató levél szerint a Szolgáltató szerződésszegő eljárásával kapcsolatos információkra tekintettel, illetve a közérdekű bejelentése kivizsgálásával kapcsolatban³ – a Képviselő-testület további tájékoztatása, valamint a jövőbeni hasonló esetek elkerülése érdekében – az Önkormányzat által ismert tényállás alapján írásban kérték a Szolgáltató nyilatkozatát az alábbiakról:

- közölje az üggyel kapcsolatos álláspontját;
- közölje, hogy milyen lépéseket tett, illetve kíván tenni a szerződészerű működés helyreállítása érdekében, a felügyeleti szervek határozataiban foglalt hiányosságok megszüntetése érdekében;
- közölje, milyen önkéntes vállalásokat kész megtenni a feltárt hibák okainak megszüntetése érdekében.

A polgármester tájékoztatta panaszost továbbá arról is, hogy a Szolgáltató nyilatkozatában foglaltak függvényében szükségesnek tartotta és javasolta a Képviselő-testület 2020 februárjában megtartott ülésére előkészíteni a jogsértő orvos írásbeli figyelmeztetését, valamint az egészségügyi vállalkozással, mint Szolgáltatóval kötött feladatellátási szerződés módosítását, vagy a jogi feltételek fennállása és a Képviselő-testület arra irányuló döntése esetén annak felmondását.

Az önkormányzat végül tehát élt ellenőrzési jogával és az általa szükségesnek tartott és módjában álló intézkedéseket megtette, azonban a beadványozók által benyújtott panasz kivizsgálása során nem a Panasztörvény előírásainak betartásával járt el, így e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogával összefüggő visszásságot idézett elő.

2. Az egészségügyi államigazgatási szerv eljárási gyakorlata

Az egészségügyért felelős államtitkár válasza alapján megkerestem a Pest Megyei Kormányhivatal Erdi Járási Hivatalát annak érdekében, hogy tájékozódjam a következő eljárási lépések vonatkozásában:

³ Korábbi jelentéseimben, (AJB-3092/2016; AJB-7891/2012. sz.) rámutattam a panasz és a közérdekű bejelentés fogalmainak jogalkalmazás során történő gyakori összemosódására.

A Pkbt. 1. § (2) bekezdése szerint a **panasz** olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más – így különösen bírósági, közigazgatási – eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat.

A Pkbt. 1. § (3) bekezdése alapján a **közérdekű bejelentés** olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.

Kétségtelen, hogy a panasz és közérdekű bejelentés elhatárolása még az ombudsmani gyakorlat során is gyakran problematikus, különösen akkor, amikor egy egyéni jogsérelem orvoslása iránti igény a közösség érdekében álló körülményeket is tartalmaz (pl. a z alapellátási feladatot ellátó orvos szakmai szabályokat áthágó gyakorlatáról történő tudomásszerzés, mint megbízhatósági garancia az érintett lakosság egészségét is szolgálja amellelt, hogy az érintett esetében egyéni jogsérelmet eredményez.)

- Általános gyakorlat-e, hogy az érintett önkormányzatokat tájékoztatják az érdekeltségi körükbe tartozó egészségügyi szolgáltatókkal kapcsolatban felmerülő problémákról, panaszokról, lefolytatott hatósági eljárások eredményéről,
- A konkrét esetben kapott-e Százhalombatta Önkormányzata a szakorvost érintő eljárás eredményéről, illetőleg a Szolgáltató tekintetében folytatott eljárás eredményéről tájékoztatást az egészségügyi államigazgatási szervtől,
- Vizsgálták-e azt, hogy a szakfelügyelő által feltárt jelentős dokumentáció vezetési hiányosságok egyedi esetnek minősülnek-e, vagy a szolgáltató dokumentációs gyakorlata – és így szolgáltatási gyakorlata is – általánosságban nem felel meg a jogszabályi előírásoknak?
- A Járási Hivatal a Szakfelügyelő által felvetett hiányosságok nyomán közigazgatási hatósági eljárást indított meg, melyben 2019. március 26-i keltezéssel határozatot hozott. Ebben arra kötelezte a szolgáltatót, hogy megfelelően tegyen eleget a dokumentációkészítési kötelezettségének, valamint, hogy a munkáját a szakma szabályainak betartásával, az elvárható körültekintéssel végezze. A teljesítésért felelős személyként a szolgáltató mindenkor ügyvezetőjét, a teljesítés módját pedig folyamatosnak jelölték meg. A Járási Hivatal felhívta továbbá a szolgáltató figyelmét arra, hogy a határozatban előírt kötelezettségek nem teljesítése esetén a Járási Hivatal egyéb szankciót alkalmaz. Ezzel összefüggésben – *a megfelelő jegyzőkönyv másolatok csatolása mellett – tájékoztatást kértem arról, hogy mikor és milyen eredménnyel ellenőrizték a határozatban előírtak teljesítését.*
- Ugyancsak információkat kértem arról, hogy az elmúlt 10 évben hány alkalommal folytatott az egészségügyi államigazgatási szerv ellenőrzést az érintett egészségügyi szolgáltatónál, és ezek kitértek-e a dokumentáció vezetési szabályok betartására is, továbbá arról is, hogy az ellenőrzések panasz alapján indultak, vagy hivatalból történtek.
- Végül választ kértem az elmúlt 1 évben érkezett panaszokról, azok számáról, tartalmáról az érintett egészségügyi szolgáltatóval összefüggésben.

A beérkezett válasz szerint *nem általános gyakorlat, hogy az érintett önkormányzatokat tájékoztassa a Népegészségügyi Osztály az érdekeltségi körébe tartozó egészségügyi szolgáltatókkal kapcsolatban felmerülő problémákról. Az egészségügyi szolgáltatók tevékenységével kapcsolatban évente 25-35 panasz érkezik, amelyek kivizsgálása során abban az esetben tájékoztatja a Népegészségügyi Osztály az illetékes önkormányzatot, amikor a panaszos az önkormányzat útján juttatja el a panaszt, és/vagy az önkormányzat ezt kéri, illetve, amennyiben az önkormányzatnak a panasz súlyára való tekintettel feltétlenül értesülnie kell.*

Jelen esetben a Népegészségügyi Osztály *a kivizsgálás dokumentumait áttekintette, és annak alapján nem tartotta szükségesnek az Önkormányzat tájékoztatását.* A fogorvos az esettel kapcsolatban elismerte tévedését, azonnal továbbküldte a páciens szakellátó helyre, a felelősségbiztosítója elérhetőségét is megadta, ezzel is elismerve felelősségét.

Fentiekre tekintettel tehát Százhalombatta Önkormányzata nem kapott a Népegészségügyi Osztálytól tájékoztatást az ügyben meghozott határozatairól.

Az ellenőrzés során megtörtént a dokumentáció vizsgálata, három, szűrőpróbaszerűen kiválasztott páciens dokumentációjának áttekintése történt meg, melynek alátámasztására a Népegészségügyi Osztály csatolta az ellenőrzéskor felvett jegyzőkönyvet. Az ellenőrzés során mind a papír alapú dokumentáció, mind az elektronikusan vezetett dokumentáció a szakmai szabályoknak megfelelő volt.

Az elmúlt 10 évben 5 ellenőrzés történt a Szolgáltatónál, amely főként annak kórházhigiénés ellenőrzésére irányult, a dokumentáció vezetése nem képezte tárgyát az ellenőrzésnek.

Az elmúlt 1 évben pedig 1 panasz érintette a kifogásolt egészségügyi szolgáltató tevékenységét. A panasz tárgya nem a dokumentáció vezetésére irányult és a kivizsgálás során megállapították, hogy a panasz nem volt megalapozott.

Mindezekre figyelemmel megállapítottam, hogy a panasz kivizsgálás nyomán kiadott határozatban foglaltak ellenőrzésére sor került, az egészségügyi szolgáltató a határozatban foglaltaknak eleget tett, ezzel összefüggésben alapvető joggal összefüggő visszásság nem merült fel.

Fentiekkel összefüggésben ugyanakkor rögzítenem szükséges, hogy nem pusztán a dokumentációs előírásokat sértette meg a szolgáltató. Az ugyanis, hogy a betegdokumentációból hiányzott az ellátásra vonatkozó beleegyező nyilatkozat, egyúttal azt jelenti, hogy figyelmen kívül hagyták a beteg rendelkezési akaratát, mellyel sérült a beteg önrendelkezési joga. Amint a szakfelügyelő főorvos szakvéleménye is tartalmazta: „Az ellátás megkezdése előtt a fogorvos a beteg beleegyezését kell, hogy kérje a beavatkozásba, kezelésbe.” Jelen esetben – tekintettel arra, hogy a beteg kiskorú volt – a beleegyezés jogát helyette szülei, mint törvényes képviselők gyakorolhatták volna, azonban a beleegyezés kérése, a kezelési terv ismertetése elmaradt. A szakfelügyelő szakvéleménye továbbá megállapította azt is, hogy a beteg ellátása nem az elvárható gondosság elvének és a szakmai szabályoknak megfelelően történt, a szakmailag indokolt vizsgálatok, ellátások, intézkedések egész sora nem valósult meg.

Fentiekre tekintettel – noha a fogászati alapellátási feladatért felelős települési önkormányzat értesítése az egészségügyi államigazgatási szerv mérlegelési körébe tartozik, arra explicit jogszabályi kötelezettsége nincs, – álláspontom szerint a szakfelügyelő szakvéleményében foglaltak alapján, tekintettel arra, hogy az egészségügyi önrendelkezési jog is kétséget kizáróan sérült a szakmai szabályok egész sora mellett, tanácsos lett volna a települési önkormányzat tájékoztatása.

3. A panasz kivizsgálással összefüggésben a panaszosok által hozzáférhető információk köre

Az egészségügyi szolgáltatót érintő panaszok esetében az egészségügyi államigazgatási szerv a Panasztörvény alapján köteles eljárni.

A panaszbeadvány kapcsán utalnom kell az AJB-995/2011. számú ombudsmani jelentésben foglaltakra, amely szerint a betegjogok hatósági védelme sem formailag, sem tartalmilag nem megoldott, a helyi népegészségügyi osztályok és az NNK is a betegjogi aspektusú, valamennyi egészségügyi szolgáltató elleni kérelmet panaszként, illetve közérdekű bejelentésként kezeli, és ennek megfelelően is bírálja el. Álláspontom szerint ez eredményezi többek között azt a jelen esetben is fennálló helyzetet, hogy az egészségügyi ellátóval összefüggő eljárásnak csupán egy részéről kap a panasz előterjesztője információt. A panasz nyomán lefolytatott eljárást az Érdi Járási Hivatal azzal a tájékoztatással⁴ zárta le, hogy „a Járási Hivatal áttekintette a rendelkezésére álló iratokat és megállapította, hogy a szakfelügyelői vélemény a Szakorvos által nyújtott ellátás tárgyában tárt fel hiányosságokat, melyre tekintettel a panasz megalapozottnak bizonyult. A Járási Hivatal a Szakfelügyelő által felvetett hiányosságok értelmében a jogsértések súlyát mérlegeli, melynek alapján Panasztörvény szerinti panasz eljárást lezárja és közigazgatási hatósági eljárás keretében hozza meg alakszerű döntését.”

⁴ ügyiratszám: PE-06/NEO/002111-4/2019

Ebben a közigazgatási hatósági eljárásban azonban az annak alapjául szolgáló Panasztörvény alapján lefolytatott eljárásban a panaszos fél már nem számít ügyfélnek, így az ügyfelet megillető jogok (pl. iratbetekintés) sem illetik meg.

Hivatali elődöm korábbi jelentésében kifejezetten ezzel a problémával is foglalkozott már: az AJB-1333/2014. számú jelentésben hivatkozott arra, hogy a Ket. 29. § (8) bekezdésére figyelemmel ügyféli jogállás hiányában is tájékoztatni szükséges a bejelentőt a közigazgatási eljárás megindításáról, valamint az eljárás további szakaszaiban a foganatosított hatósági intézkedésekről is.

„A Pkbt. 2. § (4) bekezdés és a Ket. 29. § (8) bekezdésére figyelemmel ügyféli jogállás hiányában is tájékoztatni szükséges a bejelentőt a közigazgatási eljárás megindításáról, valamint az eljárás további szakaszaiban a foganatosított hatósági intézkedésekről is. E tájékoztatásnak értelemszerűen nem kell a Ket. 29. § (5) bekezdésében taxatív felsorolt valamennyi elemre kiterjednie, az Alaptörvény XXIV. cikke érvényesüléséhez azonban szükséges az, hogy a hatóság az egyedi ügyintézés során elősegítse a jogok érvényesülését. Azaz minimumkövetelményként indokolt tájékoztatást adni a bejelentő részére a megindított eljárás típusáról, az ügyféli jogállás hiányáról, ehhez kapcsolódóan az eljárás során őt megillető jogokról, valamint arról, hogy a bejelentő a megtett intézkedésekről, a hatósági eljárás lezárásáról külön tájékoztatást fog kapni.”

Az Ákr. 2018. január 1-jént történt hatályba lépését követően indult eljárásokban ugyanakkor a panaszost, vagy a közérdekű bejelentőt illető tájékoztatás szabályozása módosult (az AJB-1324/2019. jelentés tér ki a változás nyomán kialakult helyzet értékelésére). A Ket. 29. § (8) bekezdésétől eltérően az Ákr. nem tartalmaz előírást a hatósági eljárásban megtett intézkedésekről szóló tájékoztatási kötelezettségről.

A hatályos szabályozás alapján szükséges és elégséges lezárását jelenti a panasz, vagy a közérdekű bejelentés intézésének, – amennyiben az eljáró szerv hatósági eljárás megindításának szükségességét állapítja meg – ha az eljáró hatóság megnevezése mellett, a hatósági eljárás megindításáról a panaszost, vagy a közérdekű bejelentőt megfelelően tájékoztatja.

A panaszos, vagy a közérdekű bejelentő a későbbiek során további tájékoztatást kérhet a hatósági eljárás eredményéről és a megtett intézkedésekről, ekkor azonban a panasz, vagy a közérdekű bejelentés kivizsgálása már lezárult. Kezdeményezheti az ügyféli jogállásának megállapítását a hatósági ügyben, ez esetben az eljáró szerv az Ákr. szabályai alapján hoz döntést.

Fordulhat továbbá az Info tv. 28. § (1) bekezdése szerinti közérdekű adatigényléssel az eljáró szervhez, ebben az esetben az Info tv. vonatkozó szabályai alapján dönt a hatóság az igényelt adatok rendelkezésre bocsátásáról.

Az AJB-995/2011. sz. hivatkozott ombudsmani jelentés az egészségügyi panaszok Pktv. alapú elbírálását eredményező 2010-es jogszabálmódosítások nyomán beállt helyzettel összefüggésben megállapította, hogy e jogi helyzet a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, továbbá az egészségügyi szolgáltatás, ellátás során bekövetkezett jogsérelmeket elszenvedő panaszosok emberi méltóságához való jogával, egészségügyi önrendelkezési jogával, tisztességes eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való jogával összefüggő visszásságot okoz, a jogsérelem közvetlen veszélyét idézi elő.

A jelentés megállapításai nyomán, a hiányosságok orvoslása érdekében hivatali elődöm törvényt módosítást javasolt az egészségügyért felelős miniszternél, de a szaktárca akkori vezetője nem értett mindezzel egyet.

Összegzés

Az adott konkrét eseten túlmutatóan, általános jelleggel merült fel kérdésként az, hogy amennyiben a kifogással érintett egészségügyi szolgáltató tekintetében az alapellátás biztosításáért felelős önkormányzat nem minősül fenntartónak, úgy biztosított-e az, hogy szükség esetén tudomást szerezzen az általa feladatellátási szerződésben megbízott egészségügyi szolgáltató mulasztásáról. Végső soron van-e az önkormányzatnak feladata az általa kötelezően biztosítandó alapfeladattal összefüggésben keletkező panaszok kivizsgálására.

A vizsgálat alapján megállapítottam, hogy az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 6. § (1) bekezdés e) és k) pontjai alapján jogszabályi szinten biztosított az, hogy a szükséges esetekben az önkormányzat értesüljön az alapellátási kötelezettségét érintő, feladatellátási szerződés keretében ellátó egészségügyi szolgáltató mulasztásáról.

Az egészségügyi államigazgatási szerv által lefolytatott panaszvizsgálási eljárás⁵ céljában, eszközeiben és fókuszpontjában is eltér az Eütv. 29. §-a alapján lefolytatott panaszvizsgálástól.

A települési önkormányzat feladatellátási szerződéssel átruházott alapfeladata tekintetében az átruházás az ellátási kötelezettséget, felelősséget nem érinti. Az önkormányzatnak joga van a feladatellátási megállapodásban foglaltakat ellenőrizni, különösen konkrét panasz esetén.

Mindazonáltal az önkormányzatoknak érdekük is, hogy panasz, közérdekű bejelentés esetén megvizsgálhassák azok hátterét, különösen a feladatellátási megállapodásból eredő kötelezettségek tekintetében.

Az eljárás kereteit ugyanakkor a Panasztörvény adja meg, célja pedig fentiek alapján megegyező az Eütv. 29. §-ában szabályozott eljárás céljával, még ha az eljárás alapját ebben az esetben nem is az egészségügyi törvény adja meg. A panaszt pedig a Panasztörvény alapján a panasz elintézésékor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről, az indokok megjelölésével haladéktalanul értesíteni kell.

A vizsgálat során arra is fény derült, hogy az egészségügyi államigazgatási szerv részéről hivatalból lefolytatott ellenőrzések főként higiénés fókuszpontúak, a dokumentáció és így a tájékoztatáshoz való jogon alapuló egészségügyi önrendelkezési jog (Eütv. 13-19.§) érvényesülése egyetlen alkalommal sem képezte az ellenőrzések tárgyát.⁶

Álláspontom szerint a települési önkormányzat azon gyakorlata, hogy a kötelező feladatát érintő vizsgálat lefolytatását mellőzve a panaszt az egészségügyi államigazgatási szervhez irányítja, nem megfelelő, tekintettel arra, hogy a két eljárás célja nem azonos, így kiváltani sem tudják egymást. A Panasztörvény szabályainak megfelelően – álláspontom szerint az Eütv. 29.§-ában szabályozott eljárás céljával és hatókörével azonosan – szükséges az

⁵ az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 14/C.§-a alapján lefolytatott

⁶ Az illetékes járási tisztifőorvos tájékoztatása szerint az érintett szolgáltatónál az elmúlt 10 évben 5 ellenőrzés is történt (nem panasz alapján, hanem hivatalból), amely azonban főként a szolgáltató kórházhigiénés ellenőrzésére irányult, a dokumentáció vezetése nem képezte tárgyat az ellenőrzésnek.

önkormányzatok részéről a feladat ellátását minőségében is feltáró, belső vizsgálat lefolytatása.

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető jogokkal összefüggő visszásság bekövetkezése miatt és a jövőbeli jogsérelem lehetőségének elkerülése érdekében

az Ajb. 32. §-a alapján *felkérem*

1. Százhalombatta Város Önkormányzatának jegyzőjét, hogy a jövőben hasonló esetben idejében indítsa meg eljárását a Panasztörvény alapján és tegye meg az annak alapján szükséges lépéseket.
- 2.) az érintett Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályának vezetőjét, hogy
 - i) azokban az esetekben, amelyekben az alapellátási feladatért felelős önkormányzat nem esik egybe a panasszal érintett egészségügyi szolgáltató fenntartójával, éljen a jogszabály adta lehetőségével és tájékoztassa a feladatért felelős települési önkormányzatot a panasz kivizsgálás eredményéről, különösen, ha az a vonatkozó szakmai vagy jogszabályok megsértését állapította meg.
 - ii) az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 6. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatának ellátása során a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó ellenőrzési tervében kellő hangsúllyal szerepeltesse a higiénés előírások megvalósulásának ellenőrzése mellett a tájékoztatáshoz való jog és az azon alapuló egészségügyi önrendelkezési jog érvényesülésének megvalósulását is.

az Ajb. 31. §-a alapján *felkérem*

- 3.) az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyért felelős államtitkárát, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 29.§ (1) bekezdésében, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében, és a (3) bekezdés a) pontjában foglaltak tekintetében az országos hatósági ellenőrzési terv elkészítésekor fordítsanak kiemelt figyelmet a tájékoztatáshoz való jog és az azon alapuló egészségügyi önrendelkezési jog érvényesülését biztosító szempontok megjelenítésére.

Budapest, 2021. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos
az alapvető jogok biztosa